

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hónap . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyilttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

A nemzeti öntudat.

A nemzeti öntudat egy nép küzdelmének, megmaradásának legfontosabb kelléke. Enélkül eltűnik, megsemmisül, felfalják a nagy harcban azokat a nemzeteket, amelyekből hiányzik a fegyelmelmezetségnak, a fajához való törhetetlen ragaszkodásnak és minden megpróbáltatások között való kitartásnak az egybefogó közössége. Egyszóval elvész az a nép, amelyből hiányzik a nemzeti öntudat.

Minél fejlettebb, mentől kiépítettebb egy népben az összetartozandóság érzete, minél nagyobb történelmi múlt fogja össze a fajt és mentől kulturáltabbak azok a kötelek, amelyek felerősítik a nemzeti öntudatot, annál emelkedettebb, biztosabb és szebb az a küzdelem, amelyet minden népnek folytatnia kell megmaradásáért.

Egy pillanatig sem szabad elfelejteni, hogy minden nemzedék a maga életével történelmet ír. Különösen történelmet csinál a mai generáció, amelynek minden tagjára, minden egyénére kötelesek hárulnak. Ezek alól nem lehet kibujni, bujkáló gyengeséggel nem lehet félreállni. A nemzeti érvényesülés legdühöngőbb korszakát éljük az egész vonalon. Ebben a nagy felvonulásban, mérkőzésben csak igazán azok maradhatnak meg, csak az a faj állhat meg, amelyben a faji öntudatosság érényei a legszebben vannak kifomálódva, amely faj hiszi azt, hogy a történelem hivatást adott és magasabbrendű küldetést írt meg számára. Az a nép, amelynek nincsen iskolázottsága, amely nem érti meg azt, hogy az egyesnek szürke napi életén felül az összeségnek a küzdelme, a célkitűzése, történelmi hivatásának vagy szerepének betöltése a fontos, annak a népnek szolgasors az osztályrésze.

Egy faj öntudatosságának megnyilatkozásaira soha alkalmasabb idők nem jártak, mint ma. Állítsuk ide a mi népünk számára is azt, amelyből példát meríthet. Mert hiszen a romániai magyarság is olyan körülmények közé jutott, amelyek próbára teszik a népi erényeket és megmaradásában csak akkor bizhat, ha ezek az erények minden más népénél szebbek, öntudatosabbak.

Figyeljük csak jól meg, mi történik a Saar-vidéken. Holnap, január 14-én népszavazás lesz. Az ott élő népet megszavaztatják, hogy maga döntse el a nagyvitát. Hová akar tartozni, Franciaországához vagy Németországához.

Erre a szavazásra Amerikából 340 olyan német érkezett haza, akiknek joguk van részt venni ezen a szavazáson.

A hívó szóra 340 német elindult a

Nagy ujítás előtt az ország tanításügye

A tanítási idő egységesítése.

Bukarest. A főváros és az egész ország tanügyi köreiben különféle kérdések forrnak és ugylátszik, hogy rövidesen valamilyen komoly eredményt is hoznak ezek a néhány hónap óta erősebb lendületet vett elméleti harcok. A tanügy területén ugyanis mind több hibe van a racionalizálásnak, olyan tanítási és időbeosztási módszereknek, melyek kevésbé terhelik meg a tanítványt és annál több nevelési és ismeretszerzési eredményt hoznak.

A régebbi tanítási módszer, mely természetesen lényegében most is érvényben van, bizonyos tekintetben a tekintélytiszteltre való nevelés és fegyelmelés alapján állott. A tekintélytiszteltet kifejlesztése azonban ugylátszik nem egészen a szükséges módszerekkel történt, mert azt az eredményt hozta, hogy a növendékek főként akkor tisztelték a tekintélyt, ha az jelen volt. Erre mutat néhány szomorú növendéktragédia, amelyekből az újabb leszögezéseknek alapos indokul szolgálnak. A fegyelmelés főeszköze az volt, hogy a növendék minél többet legyen az iskolában, minél inkább legyen „foglalkoztatva”. Hogy csak egyetlen példával szemléltessük az eféle időleköltési módszert: még a számtanfűzeteket is a növendékeknek maguknak kell keresztbe és hosszszába megvonalmazni, úgy, hogy ez maga legalább másfél órai elfoglaltságot biztosít, mely alatt a növendék nem lenghet ki.

Az, hogy ezzel a lélektelen munkával nem fejlődik sem lelkileg, sem szellemileg nem is tanul semmit, jelentéktelen volt ahhoz képest, hogy ennek a gépies munkának valami titokzatos fegyelmelő hatást tulajdonítottak és tulajdonítanak.

A már említett tanügyi mozgalmak elsősorban azt akarják, hogy a tanítási idő egységes legyen és szűnjene meg úgy az elemi, mint a középiskolában a délelőtti és egyben délutáni tanítási idők, a tanítási idő legyen egységes, tartson délelőtti nyolctól vagy kilenctől legfeljebb egy óráig.

Felesleges ennek az intézkedésnek előnyeit megmagyarázni, a szegény gyermekekre nézve az elemi iskolai tanításban valósággal áldás volna, ha csak délelőtti kellene a nagy távolságokról iskolába menniük.

Egészen új törekvés az, hogy úgy az elemi, mint a középiskolában be akarják vezetni a kevesebb tanár elvét, vagyis azt, hogy ne tanítson minden osztályban minden tantárgyat más tanár, hanem a lehetőség szerint ugyanazon tanár oktasson. A tanügyi emberek megfigyelése szerint a növendékek figyelmét nagyon szétzilálja az, hogy minden órára más tanár jön be, más módszerrel, más előadási készséggel és nevelési elvekkel. Az egyik tanár módszere néha teljesen ellentétes a másik tanár módszerével.

tengeren túlról, mert hívja a faji kötelesség, szólítja a faji öntudatosságának belső kényszere. Hathetes tengeri utat tesz meg, pénzt, időt nem kímélve, a világ tulsó végéről utnak indult, hogy egyetlen szavazatával erősítse a nagy német küzdelem és erőpróbának ezt a történelmi lépését.

Meg tudjuk érteni milyen felemelő, milyen ragyogó példája ez a nemzeti

vel, azt amit az egyik helyesnek tart, a másik tanár elítéli.

Az ilyen rendszert szeretnék megszüntetni, ez azonban előreláthatólag nehézségekbe fog ütközni. A tanárok már a középiskolában ugynevezett szaktanárok, akik csak egyes tantárgyakat adhatnak elő, minden tárgyra más tanárnak van szakképzettsége. Viszont az is kétségtelen, hogy a tanárok között mindnek van bizonyos szaksz csoportja és egyelőre legalább annyit akarnak elérni, hogy ugyanazon tanár tanítsa szaksz csoportját. Így például, ha van olyan tanár, akinek fizika és matematika a szaksz csoportja, hozzá esetleg földrajz vagy természetrajz, legalább ezt a szaksz csoportot tanítsa ugyanazon tanár.

Sokallják a tantárgyakat különösen a középiskolákban és azt akarják, hogy egész sereg tárgyat, melyek csak zavarják a növendéket, szüntessenek be, adják elő mellék-tantárgyakként. Hivatkoznak arra, hogy a régi gimnáziumokban nem volt annyi tantárgy, mégis a gimnázium egészen alapos kiképzést adott és kitűnően megalapozta az egyetemi előrehaladást, alaposan megvetette az egyetemi készülést ágát.

A vallástannál úgy vélik, hogy annak tanítása sokkal inkább legyen a bensőséges vallási életre való nevelés, mintsem a dogmák és hittételek magyarázata és betanulása. A középiskolákban el lehetne hagyni a szakértők szerint az egyháztörténelmet, inkább a hit példáival és az ima bensőségesével kellene foglalkozni és vallásosságra nevelni az ifjúságot.

A történelemtanításban is új rendszert szeretnének, még pedig az által, hogy a történelemtanítás elsősorban történelmi remekművek olvasásából álljon, ne pedig évszámok és csaták helyének beemlékeztése által történjen.

Mind e jelekből nyilvánvaló, hogy úgy az elemi iskolai tanítás új és láthatóan igen egészséges elvek szerinti gyökeres reformok előtt áll, mert lehetetlen, hogy az ország tanügyi erőinek véleményét ne vegyék illetékes helyen figyelembe.

— Nyilvánosságra hozzák a rossz adófizetők neveit. Bukaresti tudósítónk jelenti: A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az összes pénzügyigazgatóságok készítsenek kimutatást a név- és foglalkozás feltüntetésével az összes jelentősebb adózókról, azokról, akik társadalmi és anyagi helyzetük ellenére nem teljesítik elemi állampolgári kötelezettségüket és adótartozásukat az állammal szemben vontatottan rendezik. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy az összes ugynevezett rossz adófizetők névsorát nyilvánosságra hozza, függetlenül személyi tekintetektől és attól, hogy a hanyag adófizetők melyik politikai pártnak a tagjai.

öntudatosságának a mi számunkra. Vizsgáljuk csak meg, hasonlítsuk csak össze a német lelki egységnek és a közös küzdelem öntudatosságának ezt a nagyszerű példáját a magunk helyzetével és legalább tegyünk annyit, hogy csodáljuk meg és állítsuk szembe a mi nagy népeknek a megmaradásukért folytatott gerinces magatartásukat.

(D.)

Mindenkit érdekel...

-) Kell-e számlabélyeg a hatósági szállításoknál. A Kereskedők Lapjából arról értesülünk, hogy a hatóságok részére történt szállítások alkalmával kiállított számlákra nem kell számlabélyeg. Ezt azzal indokolják, hogy a számlabélyeg is a 1.40-es adó is proporcionális adó és kettőt nem lehet fizetni ugyanazon szállításon. Jó volna, ha a helybeli hatóságok tisztáznák ezt az ügyet, hogy a kereskedők tudják, mihez tartásuk magukat.

-) Érdekes döntés egy betegségyógyító ügyben. Egyik erdélyi városban a munkásbiztosító ellenőre megállapította, hogy egy munkaadó nem készítette el az alkalmazottak fizetési listáját. Ennek megállapítása után felfektette a listát és kitünt, hogy mintegy 700 lejt nem fizetett meg a munkaadó kotizáció címén a folyó hónapra. A munkásbiztosító elsőfokú ítélkező bizottsága a felvett jegyzőkönyv alapján és a beadott fellebbezés után, hivatkozással arra, hogy a törvény 44. ik szakasza előírja a kotizációk levonási módját, megbüntette a munkaadót. A munkásbiztosítási törvény 104. szakaszának b. pontja szerint azon a címen, hogy nem volt adatokat adott be, 500 leu pénzbírságot szabtak ki. A törvény 48. ik szakaszának második bekezdése szerint, ha a munkaadó a 44. ik szakasz szerinti levonást nem eszközölte, a 48. szakasz szerint a munkásbiztosító jogosult fizetési meghagyást kibocsátani, amely ellen a munkaadónak 15 napon belül kifogásolási joga van. A 15 nap a fizetési meghagyás kézhezvételétől számít. A törvény 104. ik szakasza úgy rendelkezik, hogy ezzel egyidejűleg kihágási eljárás indítható. A büntetés kiszabása a törvény 107. ik szakasza alapján a Munkakamara hatáskörébe van utalva. Ennek következtében az elsőfokú bizottság sem büntető eljárást indítani, sem büntetést kiszabni jogosult nem volt. Ennek következtében a határozatot a központi fellebbezési bizottság megsemmisítette.

-) A látványossági adó és az egyesületeink. A helybeli ellenőri hivatal közli: Mindazon jótékonyági egyesületek, intézmények és társulatok, amelyek látványossági adómentességet akarnak élvezni, e hó folyamán kell kérjék az illetékes minisztériumtól az erre vonatkozó engedélyt. Ellenkező esetben kötelesek magukat alá vetni a

Apu kenyereit hoz.

Írta: SZABÓ MARGIT, Ikafalva.

A ködfoszlányos januári este szürkületét sötét fátyolba borulva gyorsan igyekezett felváltani az éjszaka. A halványkék égen millió meg millió csillag gyult ki. A hold ezüst tányéra élesen világít le a kőkérményre fagyott, csillogó szemcséjű hóra. Alást, békességet, meleg tűzhelyet kívánunk az embereknek! — csillognak barátságosan a hőszemcsék.

A kicsiny város éjszakai csendjét nem zavarja semmi. A házak kéményéből vigan kanyarog ég felé a kékeslila füst. A sikamlós járdán vigyázva lépeget egy toprongyos alak. Kékre fagyott nagy kezeivel dideregve huzza összebb avu't kabátját beesett mellén. Valamikor jobb időket látott, foszlányokba szakadt bárányszőr sapkája alul mereven, szederjesen állanak ki megfagyott fülei. Félmeztelen lábait csoszogva teszi elébb-élebb s megáll egy földszintes szoba ablakánál. A doromboló kályha mellett ülő, békésen sütkérező család minden egyes tagját külön-külön bámulja meg könnyfátyolos fekete szemével.

A családfő, az apa nem lehet több 30-40 évesnél, körülbelül egykoru vele. Kövér térdén kócos haju kislányt ringat. A gyermek kacagva csimpajkodik néha édesapja lecsüngő bajuszába. A toprongyos alak nagyot sóhajt, az ő legkisebb fiacskája is így csinál, így turkál éhségtől lesóványodott kicsi kezével torzomborz hajába. Oh milyen édes érzés volna, ha közben nem görbülne strápra a vértelen pici száj s a betegesen

Vásároljon szerencsés sorsjegyet

Kézdívárshelyen:

KOVÁCS-hirlapirodában, Miklós Balázs igazgatónál.

Messzemenő diszkrécio.

Ingyen huzás-lista.

látványossági törvény rendelkezéseinek annál is inkább, mert ezek az engedé-

lyek egész évre szólnak és csak január hó folyamán lehet kérelmezni.

Az olasz-francia egyezmény a Pester Lloyd megvilágításában.

A Pester Lloyd vezércikkben foglalkozik az olasz-francia egyezménnyel, valamint azokkal a külföldi lapvéleményekkel, melyeket az egyezmény a különböző országokban kiváltott. Egyes külföldi sajtóorgánumok a a megegyezésből azt látják, *mintha Mussolini nem képviselte volna Magyarországot érdekeit*. Egyes lapok vagy Olaszországban, vagy Magyarországon akarnak zavarokat keletteni — írja a Pester Lloyd — azonban minden irányu igyekezetük eredménytelen marad. Megnyugtathatunk mindenkit, hogy *semmi körülmények között sem fog sikerülni a magyar nép belső egységét, nyugalmaát megzavarni és reméljük, hogy Olaszország sem hallgat az uszításokra.*

— A római megegyezés — folytatja a lap — Magyarországon nem keltett aggodalmat, minthogy nem is kelthetett. Magyarország ismeri Mussolini politikai célkitűzéseit, valamint az európai építő erőket és ismeri saját igazságos és egyenes törekvéseit is, melyektől semmi hamis hír sem tudja eltántorítani. Azt is hangoztatják egyesek, hogy Mussolini az egyezményben kötelezte magát arra, hogy Magyarország jogos követeléseit a jövőben nem fogja támogatni. Erre csak azt jegyzi meg a Pester Lloyd, hogy a magyar olasz barátság sokkal mélyebb gyökerű annál, minthogy harmadik hatalommal való tárgyalás kettészakíthatná a közöttük fennálló intenzív politikai és kulturális kapcsolatokat.

Készüljünk a KSE. február 16-iki NAGYSZABÁSUNAK IGÉRKEZŐ MULATSÁGÁRA.

A Budapesti Nemzetközi Vásár hírei.

A Budapesti Nemzetközi Vásár 1935-ben érkezik el 30 éves fennállásához. A vásár a lipcei és parisi vásárok mellett tehát egyike Európa legregibb árumintavásárainak.

A Budapesti Nemzetközi Vásárt a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara rendezi. Időpontja 1935-ben: május 3-13. Jelenkezni a vásárra 1935. február 15-ig lehet.

Budapesti Nemzetközi Vásárt 100.000 négyzetméternyi területen rendezik. A vásár egyedülálló az összes vásárok között a tekintetben, hogy területének kétharmada minden évben újraépül és csak egyharmada fekszik stabil épületekben.

Ujszerű kedvezményezése a Budapesti Nemzetközi Vásárnak, hogy az 1935. évi vá-

sárt magyaros stílusban építik fel. A kövendő építkezési stílusra a vásár pályázatot írt ki, amelyen 150 kiváló magyar műépítész vesz részt és törekszik arra, hogy megteremtse a vásári építkezésnek egy oly originális magyar stílusát, amely a vásárt idegenforgalmi szempontból is nagyszabású látványos attrakcióvá teszi.

Tekintettel arra, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásár az egész évi magyar idegenforgalomnak közel egyharmadát bonyolítja le, a vásárhozán belül külön utazási osztály létesült, amelynek célja a vásár idegenforgalmának tervszerű előkészítésén kívül az összes ezzel kapcsolatos felvilágosítások és utbaigazítások megadása.

A Budapesti Nemzetközi Vásár 1935. évi propagandáját igen nagyvonalúan tervezi. A beérkezett pályaművek közül két plakát fog megvalósulásra kerülni. Az egyik Budapestet a Citadellával ábrázolja, a másik egy stilizált magyar ruhás nőt. A propaganda-bélyegek több rész szerint kerülnek kivitelre. Az összes nyomtatványok tizenöt nyelven sajtó alatt vannak. Január hó folyamán kerülnek szétküldésre.

csengő hang nem mondaná: „apu, éhes vagyok.” — Egy nagyobbacska fiú nagy buzgalommal iparkodik leírni valamit vadonatu palatáblájára. Nagy, kékszemével segítséget kérőn nézi az apját s borsócseppnyi izzadságok csillognak gondolkozó homlokán. — Ott kint az ember felsőhájt. Így csinál az ő Pistája is, így csinálja feladatát kegyelemből kapott gyertyavégek halvány világa mellett, közben odabujik melegedni anyja ölébe s törként dő szava apja felé: „apám, nagyon fázom!”

A januári hideg szél olyan erővel vág neki, hogy megingatja állóhelyében a leleskedő férfit.

A toronyóra nagy kongással veri el a tizedt s bent a meleg szobában az erőstestű anya husos kezével megbontja az ágát és felpuhítja a pehellyel töltött derekát s a hófehér huzatba bujtatott párnákat. Szunyókáló kicsinyeiről leszedi a ruhát s egymásután dugja őket a meleg paplan alá. Aztán odatelepszik a kályhához az embere mellé.

A toprongyos leleskedő szeméből a régóta ott ült könnyek sűrű pataka ömlik alá torzomborz szakállára. Ezek boldogok, nem érzik a telet, ha apró gyermekeik éhségről panaszkodnak, rögtön szájukba dugalják az izes falatot. — Az ő asszonya is így huzta le este a rongyokat lesóványodott vékonydorgájú gyermekeiről. Felturta az ágyának gunyolt vackot, ráfektette a zizegő szalmára mind a hármat. Nem aludtak el rögtön, mint ezek itt bent a meleg szobában. A legkisebb szavai még most is tépik a lelkét; „apukám, adj kenyeret!” A má-

sodik sirva nyújtotta vékony kicsi karját anyjafelé: „édesanyám, úgy fázom!”

Legborzasztóbb volt nézni a némán szenvedő legnagyobbat. Ez nem panaszkodott sem éhségről, sem hidegről, hanem révetegen erre-arra néző szemei többet mondtak minden szónál. Az anya csitító szava lassan-lassan elnyugtatta a két kisebbet, de a nagyobbak szemei a fűtetlen szoba jégvirágos ablakaira bámultak.

— Apukám! — szólt a gyermek — én most imádkozni fogok a Jézuskához, hogy holnapra küldjön Esztikének egy darabka kenyeret, Sanyikának meg két darab fát, hogy meglegedhessen szegényke.

— Magadnak nem kérsz semmit kis fiam?

— Nem, édesanya, nem, mert tudom, hogy mindenünknek nem lehet.

A félmeztelen gyermek fetérdelt az ágyban. Vacogó fogakkal fogott hozzá gyermekésszel összerótt imájához: „Édes Jézuskám, nagyon szépen kérek adj nekünk kenyeret. Adj, mert apa már nem tud keresni. Mindenünnen elküldik, nem adnak munkát sehol szegénynek.” — Feküdj le kis fiam — s elavult kendőjébe gyöngéden takarja bele didergő gyermekét az anya. Aztán leborul a rozoga asztalra — mi lesz velünk Tamás! Holnap se tudunk enni adni szegénykének! Megintozott szívéből felfakad az ének: „Hatalmas Ur, mért látogatsz.” Az ember nem nézhette. Eiborult szemmel kifordult az ajtón a csikorgó januári éjszakába. Nem, ezt nem lehet kibírni, holnapra, ha vérrel is, de kenyeret kell keresni a három gyermeknek.

(Folyt. köv.)

Febr.
16-án**Sport Egylet
bálja.****Levél a szerkesztőhöz.**

Kedves Szerkesztő Ur!

Ne vegye figyelmetlenségnek tőlem, hogy nem kívántam Magának „Boldog Újévet”. Hogy nem irtam le, mint a többi jóbarátja és ismerőse ezeket a sablonos, banális, üresen csengő, ostoba szavakat...

Elhatározásom, hogy soha a hozzám legközelebb állónak sem mondom, se le nem írom...

Harminc esztendő óta nem írom le: „Sok szerencsét, boldogságot” — vagy „Fogadja őszinte részvétemet.” — Ezek helyett egy igaz, emberi kézszorítást adok, vagy küldök...

... Legkedvesebb tanár barátunk az iglói képzőtől áthelyeztette magát a bajai képzőhöz, hogy az ottani leányiskolánál tanító mennyasszonyát feleségül vehesse. — Esküvőjük napján táviratoztam: „Sok szerencsét, boldogságot.” — Pont két hétre rá ezt a táviratot adtam fel: „Fogadja részvétemet.” — Egy hét múlva, esküvőjük után, a fiatal tanár szíven lötte magát...

És akkor ezeket a buta frázisokat kidobtam a szótáromból, — örökre...

... Sok, nagyon sok könnyes esztendő hullott le azóta a legszomorubb idők végételenségébe... És ma újra kidobtam ezt a szót: „Boldog Újévet.”

Az egész, ész nélkül kapkodó, megfutamodott világ, napok óta ezt zengi: Boldog újévet!

Hivatalokban — főnököknek; iskolákban — direktoroknak, tanfelügyelőknek; gyárakban — igazgatóknak; papok-püspököknek; katonai méltóságok, diplomáták, nagykövetek, miniszterek, tejhatalmu külügyek és fájdalnak, szenvedések, kinok, gondok, sérelmek között vergődő nyomorultak, mind, mind lélektelen, bárszony, sima mosollyal mondának egymásnak Boldog újévet...

... Vajjon a nyugalomba vágyott, elszökött esztendő adott-e valakinek a sok hiábazegett boldogságból valamit?.. Valtott-e be álmainkból, vágyainkból valamit?.. És vajjon kinek ebben a világnak nevezett, örületesen össze-vissza bolygatott hangyabolyban?.. Vajjon kinek?..

... Két barát évek múlva találkozott egymással s megkérdi az egyik:

— Beváltottak az évek álmaidból, vágyaidból valamit?

— Egyetlenegyét.

— És pedig?

— Valahányszor a mostohám megfésült, mindig azt kívántam, bár ne lenne hajam...

Igy vagyunk mi is... Az esztendők elszállnak vágyainkkal, álmainkkal, reményeinkkel...

... Egy okos ember, aki az óra ketyegését figyeli, mondja, hogy az óra így beszél:

— Én nem kintom, nem gyötöröm magam halálra. Én sohasem sietek. Amit azonban el akarok érni, végezni, ami az én kötelességem, azt elvégzem... És pedig mindig a kellő időben...

Mi is pontosan, becsületes lelkiismerettel végezzük kötelességünket, őrizzük lelkünket, mert csak ez a miénk és evel számolni kell nekünk, a leghatalmasabbfennebb valónk előtt, ki, miként az óra, sohasem siet, de amit el akar végezni, azt elvégzi a kellő időben.

Elszökött a mult esztendő egykettőre. A sok üresen zengő boldogságot mind magával vitte...

Bár elvitte volna a sok gyűlölködést, rossziulatot... És hozna a bealott esztendő több szeretetet, több megértést mindnyájunk szívébe, hogy ne gyűlöljük, ne keserítsük, ne kiozzuk napról-napra egymást...

A „Boldog Újévet” — helyett egy imádkozó, meleg kézszorítással köszöntöm Szerkesztő urat és lapunk minden olvasóját 1935-ben.

Özv. Csirmes Bálintné.

Huzás minden hó 15-én

Siessen UJITSA MEG sorsjegyét a következő osztályra! HA MÉ NINCS sorsjegye VEGYEN azonnal, hogy részt vehessen **282,000,000 LEI NYERÉSI ESÉLYEIBEN!!!**

¹/₄ sorsjegy ára 200 Lei, mellyel már két nyerési lehetőséget szerez!

Erdélyi és Bánáti
FŐELÁRUSÍTÓK:

Arad: Általános Takarékpénztár r. t. és Al Goldschmidt.
Brasov: Fortuna Al Enkelhardt.
Cluj: Ilescu Bank r. t., Takarékság, Kereskedelmi Hitelintézet
Oradea: Dacia Bank. Union Bank,
Târgu-Mureş: Révész Ernő,
Timişoara: Központi Bank, Leszámitoló Bank. Temesvári Bank.

H I R E K.

Január.

12

-1-9-3-5-

— Időjárás jan. 6—12. Egész héten heves Ék. szél (Nemere) fújt, csupán csütörtökön csendesedett el, de pénteken újra kezdte. A hőmérséklet eléggé lehült, minimum volt a város közt 7-en, hetkőn —12.8 C°. (A külső részeken, a rét és patak mellett még hidegebb.) Csütörtökön és pénteken napközben tagypont fölé emelkedett a levegő hőmérséklete, pénteken, 11-en plus 3.8° volt a maximum. Heti átlag leszállt —5.2 fokra. Jan. 6—9 ig derült volt az ég, 10 iktől beborult. A légsúlymérő maximuma 11-en 711.9 mm., minimuma 6-an, 698.9 mm. volt. Csütörtökön reggel és pénteken gyeren száldogalt a hó, míg szombaton d. e., mikor a levegő hőmérséklete plus 5°-ra emelkedett, csendesen esni kezdett.

— Zenekari hangverseny. Amint lapunkkal közlik, a helybeli szintonikus zenekar rendezésében nagy zenekari hangverseny lesz városunkban január 20-ikán. Az egész napra tervezett hangversenyen a megye zenekari vesznek részt.

Hász József.

Szombaton, január 5-en délelőtt hirtelen elhunyt Hász József, az oradeai (nagyvárad) itélőtábla semmitőseki bírói rangban lévő bírása. Munkaközben, íróasztalánál agyszélhűdés érte a még életerős, 64 éves ferfit és halála nagy megdöbbenést és részvéteket keltett. Hász József volt városunkban az utolsó magyar törvényszéki elnök és jelenlegi államshelyen az utolsó magyar táblabíró. Az elhunyt városunkban volt 1908 év elejétől 1915-ig kir. ügyész, majd 1915-től kir. törvényszéki elnök egészen addig, míg 1919 év szeptemberében a nagyszebeni kor-

Halálvonat Erdélyben.

*Kibámulok a homályos ablaküvegen
a szomoru erdélyi őszutóba,
mint álomból riadt, félve kértem
a tájat, mert minden csupa idegen...*

*Csapzott, tépett fák sirnak, fejüket
riadtan egymás ölébe rejtve,
— sötét szemem hiába mélyed
a fojtó, füstszagú levegőbe...*

*Ez itt Kocsárd... Kolozsvár... Apahida...
... hordárok... tolongás... állomások...
Mély és tompa feledés borul most
fáradt, emlékező agyamra.*

*A gyermek, ki itt játszik mellettem
és beszél, — halott. És én sem élek.
Csak ámitás és látszat minden,
a tágas világűrbe kihullt az élet.*

*Forró homlokom az ablakra szorítom,
hasztalan törnöm ki, hasztalan
kiáltanék, mert nem ébredne fel
a munkás, ki itt alszik a padon.*

*Hiába ordítanék egetrázóan,
az emberek süketek e bus kocsiban,
mely parancsra, percnyi késés nélkül
a halál-allomás udvarára lendül.*

*Ez itt Kocsárd... Kolozsvár... Apahida...
A fekete halálvonat Erdélyben
kétmillió embert visz — s a romokban
nem talál rák soha senkisémet!*

(Kerelőszentpál, 1934. dec. 7.)

ILLYÉS ELEMÉR.

mányzótanács az itteni törvényszéket meg nem szüntette. Azután a fenti itélőtábla bírása volt most bekövetkezett haláláig. Előző volt Kaszinónknak is 1918—19 években. Városunkba való kinevezése előtt iglói (Somodmegye) járásbíró volt. Halálát özvegye Rosinger Ilona, — kivel 39 évet töltött boldog házasságban, továbbá fia József és öt leánya, köztük Tóth Andorné Hász Aranka és 7 unokája gyászolják. A temetési szertartást hétfőn, jan. 7-én, Lestyán Endre pápai prelátus végezte fényes segédlettel. A temetési menet megállott az itélőtábla előtt, ahol Dimitru Matei bíró tartott bucsubeszédet, méltatva az elhunyt bíró jogászai nagyságát, továbbá Dr. Zigre Miklós ügyvédi kamarai dékán és dr. Czegléd Miklós ügyvéd bucsuztatták.

— Teaest a Vegyes Ipartársulatban. A Vegyes Ipartársulat kultur teaestélye január 13-án, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel lesz megtartva, amelyre mindenkit tisztelettel meghív a Rendezőség.

— Ötvenszázalékos utazás Budapestre. 50% os vasúti kedvezménnyel lehet utazni Budapestre március végétől április elejéig a budapesti mezőgazdasági kiállításra, mely az idén március 21—26 napjain fog megtartatni. A kiállítás iránt, mely már az európai érdeklődés középpontjában áll, jóval nagyobb számban készülnek, úgy a gazdák, mint a látogatók. Felvilágosítást nyújt az Országos Magyar Gazdasági Egylet Budapest, IX. Üllői u. 25., vagy az Erdélyi Gazdasági Egylet Cluj—Kolozsvár, Str. A. Mureşan—Attila u. 10.

— A Szinpartoló Bizottság működési előadása. Pénteken este volt a helybeli Egyesületek Szinpartoló Bizottsága által rendezett működési előadás. Előadták Mit susog a fehér akác című ismert operettet. Tárgyalmaz miatt részletesen a jövő számunkban számolunk be, de már most a legnagyobb dicséréssel kell megemlékeznünk az összes szereplőkről, mint a kiváló uri zenekarról. Elégé telt ház volt, a jövedelmet egy beszerzendő szinpad előfüggönyre fogja fordítani a Bizottság. Az estélyen résztvett a megye prefektje, dr. Bidu V. Valér is.

— Az Új Cimbor — Kolozsváron. A F. László Marcella szerkesztésében Szatmáron megjelenő „Új Cimbor” január 1-étől kezdve Cluj—Kolozsváron fog megjelenni, a Minerva Rt. kiadásában. Pénzküldemények, levelek, rajzok, stb. ezután az új címre küldendők. Az „Új Cimbor” Erdély egyetlen magyar nyelvű képes gyermekújságja, amelynek nevelési irányzata a kor követelményeinek alapján áll. Ahová jár, gyermeknek, szülőnek egyformán öröme ez a kis újság. Rendelje azért meg minden szülő gyermekének, de mint pedagógia elsőrangú segédeszközét figyelmébe ajánljuk lelkészeinknek, tanítóinknak, kiknek kezébe van letéve az iskolák sorsa. Előfizetési ár évi 200 leu, félére 100 leu. Megrendelhető: „Új Cimbor”. Szerk. és kiadóhivatal, Cluj—Kolozsvár, Minerva Rt. Str. Baron L. Pop. 5.

— HALÁLOZÁS. Sulyos csapás érte Szász Károly helybeli gazdálkodót és feleségét: kis lányuk, Katinka 7 éves korában rövid betegeskedés után elhunyt. — A régi világnak egyik tipikus képviselője, Zólyomi Márton ny. fogházör húnnyt el városunkban. Nagy részvét mellett temették. — Ince Lajosné, a Pihenő-vendéglő egykori tulajdonosa tegnap városunkban meghalt.

— A táviróhivatal a földszintre költözött. Eddig a táviróhivatal a postaépület emeleti helyiségében volt elhelyezve. E héten a hivatalt átköltöztették a földszintre. A táviratfeladás az ajánlott-levelel osztályánál történik és reggel 8 órától este 9 óráig van szolgálat.

— A helybeli postások is megbuktak. Annak idején a helybeli postahivatal magyar nyelvű alkalmazottjai is nyelvvizsgára állottak. Most az altszökeket és a románul jól beszélő dr. Tuzson Árpádné tisztviselőnőt értesítették, hogy a vizsga nem sikerült és így fegyelmi elé állítják őket.

*) Győződjön meg, hogy tört aranyért, ezüst érmekért legtöbbet KERTESZ órák és ékszerész fizet.

— A Méhészeti Közlöny 50 éves jubileuma. Az Erdélyi Méhész Egyesület megalakulásának negyedik évében már megünnepelték az egyesület hivatalos lapját a Méhészeti Közlönyt, mely az 1935. évvel az 50-ik évfordulójára lépett. A Méhészeti Közlöny újévi száma ismerteti a lap 50 éves múltját és kegyetes szavakkal emlékezik meg nagyszerű munkatársairól, felsorolva összes munkatársainak névsorát. Ott látjuk az európai hírt magyar méhészet színe-javának nevével Sötér Kálmán, br. Ambrosi Béla, Boconádi Szabó Imre, Grand Miklós, Szentgyörgyi Lajos stb. A lefolyt 50 év alatt az EME és hivatalos lapja a Méhészeti Közlöny volt egyedüli szószólója, védelmezője és érdekképviseleti szerve, illetve lapja Erdély méhésztársadalmának. E felszázados múlt a bizonyosság mellett, hogy minden méhésznek az EME táborában van a helye és a Méhészeti Közlönynek egy méhésztársalról sem szabad hiányoznia. Az Erdélyi Méhész Egyesületet ma dr. gróf Bethlen László elnök, id. Kicsid Géza, Pohl Béla alelnökök és Török Balint főtájtár vezetik az igazgató-választmány érdemes tagjaival, a Méhészeti Közlönyt pedig immár 14 éve Török Balint főtájtár szerkeszti. Az Erdélyi Méhész Egyesület évi tagdíja mindössze 100 leu, amelynek ellenében az egyesület a Méhészeti Közlönyt is küldi. A lap szerkesztőség Cluj-Kolozsvár, Str. A. Mureşan-Attila u. 10. szám alatt van és minden méhészeti vonatkozású szakkérdésben készséggel nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek.

*) Tört aranyból és ezüsből divatos ékszerek jutányos árban csakis KERTESZNEL készülnek.

A tavaszi Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár.

(Budapesti tudósítónktól.) Széchenyi István gróf, a Legnagyobb Magyar 1830-ban alapította az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet és ez már működésének első esztendejében, 1830-ban rendezett Pesten országos „állatmutatást”, amelyet utóbb még számos állat és terménykiállítás követett. Így az 1885. évi és 1896. évi országos kiállítás, valamint több nagyobb vidéki kiállítás az OMGE rendezte a mezőgazdasági termény és állatbemutatókat, 1881-től kezdve pedig évről-évre rendszeresen megtartja Budapesten tavaszi tenyészállatvásárát, amely kereteiben és kiállított anyagában egyre jobban bővült és terjeszkedett úgy, hogy fokozatosan a mezőgazdasági termelés valamennyi ágát felölelte és így tenyészállatvásárból országos mezőgazdasági kiállításá fejlődött. Noha az OMGE tavaszi kiállításai már hosszú évek óta általános mezőgazdasági jellegűek, mégis egyik legfontosabb feladatuk az országnak kitűnő tenyészállattal való ellátása és a tenyészállatnevelés terén elért haladásnak díjazással egybekötött összehasonlítás céljából való évenkénti bemutatása. Minthogy pedig a gazdaságok tenyészállatszükségletük legnagyobb részét az első tavaszi hónapokban szokták beszerezni, az OMGE kiállításait — jól lehet már kiemelkedtek a tenyészállatvásár kereteiből — továbbra is tavasszal, rendszerint március utolsó hetében, 1935. évben március 21-től március 26-ig rendezi. Az ezévi kiállítás különösen tanulságos lesz abból a szempontból, hogy a magyar mezőgazdaság életképességét fogja bizonyítani, számot fog adni arról, hogy a súlyossá változott gazdasági viszonyok között a magyar gazdák tudományos felkészültséggel és nagy gyakorlati érzéssel folytatják gazdálkodásukat, igyekeznek minél jobbat, de a lehetőséghez képest minél kisebb költséggel termelni. A most következő kiállításnak minden előző évit meghaladó minőségű anyagát már ennek a törekvésnek az érvényesítésével produkálták a magyar gazdák. A kiállításnak máris biztosan remélhető szép sikere tehát a mezőgazdasági termelés alkalmazkodó képességének diadalát fogja jelenteni.

Hirdetéseket jutányos árban közöl a Székely Ujság

Előadó-est a Kath. Otthonban.

Január 10-én tartotta a Kath. Népszövetség és Otthon a VII. előadóestjét.

Tóth Balázs igazgató „Ö-esztendői beszédes számok” címen tartott előadása egy gyászos memoár volt s egy kétségbeejtő figyelmeztetés a statisztika kárlehetetlen számainak, hogyha így haladunk, 3-4 emberöltő múltán kipusztul városunk lakossága. Azután ismerette a templom, rendház és az iskola történetét, a rendi vagyon szétforgácsolódását, az egyházközség leszegényedését s végül felszólította a város és vidék közönységét, hogy siessen a roskadozó templom segítségére. Az előadás minden egyes mondata a lelkekbe markolt s kiértett belőle az egyházaért aggódó vezető ember minden keserősége és lelkifájdalma. Az előadás mély benyomást tett a hallgatóságra.

Dr. Molnár Dénes ügyvéd „A székely iskolai autonómia” kérdéséről beszélt. Ez az ő kedves eszméje, az ő lelkének álma, melyben, ha megvalósul, neki is nagy szerep jut. Majd ismertette Páll Gábor és Balogh Arthur tervezetét, az elmondottak nagy előnyeiről szóló eszmefuttatásával fejezte be értékes előadását. Dr. Molnár Dénes, mint közéletünk egyik legkiválóbb reprezentánsát nagy örömmel üdvözljük az Otthon előadóasztalánál s szakszerű, közvetlen előadásait máskor is igaz lelki gyönyörűséggel hallgatjuk.

Fülöp Kálmán tanár „A spiritizmus történelméről” adott elő. Az okkult tudomány az emberiséggel egykoru. Nemcsak a műveletlenebb népek hisznek benne, kiknél a halottidézés bűbájos varázslattal van összekötve (sámánok, fakírok), hanem megtalálható a kínaiak, rómaiak, görögök ősk törtéleltében is. A keresztény középkorban a boszorkányság hírében állók foglalkoztak vele. Modernebb alakot a legújabb korban Amerikában kapott s onnan terjedt el a mai formájában Európában is. A spiritizmlák ma már valóságos hitfelekezettel alkotnak, vannak imáik, szertartásai stb. A spiritizmlák száma kb. 60 millióra tehető. A modern spiritizmus napjainkban beszélő, jósló, festő, rajzoló médiumokkal dolgozik. Befejezésül az Egyház álláspontját ismertette. Fülöp tanártól megszokott kedves, szellemes előadás a közönségnek igazi élvezetet nyújtott.

Az Otthon előadótermét zsúfolásig megtöltö a közönség mindhárom előadót lelkesen ünnepelte.

A gyönyörűen sikerült est háziasszonyai: Dr. Dávid Istvánné, Földi Istvánné, Kis-kos Antalné, Kész Antalné (tanár neje), Miklós Balázné, Pokorny Lászlóné, Dr. Török Andorné, Tóth Ferencné, házileányai pedig: Fülöp Ilonka, Rácz Terézke, Sándor Katica voltak. Az előadók után az övek minden érdem.

A következő csütörtök esti (jan. 17.) előadók: Papp Dénes, Dr. Benedek József és Kanabé Sándor lesznek. Érdeklődőket vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül meghív és szívesen lát az Otthon vezetősége.

HA JÓ KENYERET AKARSÜTNI

jó lisztet

csak is

ZSARNÓCKY LISZT ÉS TERMÉNYRAKTÁRÁBAN

vásároljon.

A nagykomlósi Birtler-múmalom garantált lisztjeinek egyedi lerakata.

Konkurrencián felüli minőség.

Gabonát cserélünk!

Viszonteladónak árkedvezmény!

Lelkiismeretes kiszolgálás!

A magyar és külföldi regényirodalom KÖNYVUJDONSÁGA! Kovács-hirlapirodában.

Farsang legnagyobb bálja a

K. S. E. BÁL

1935 február 16-án.

Hirt adtunk arról, hogy a KSE. berkeiben erős mozgás észlelhető a febr. 16-iki nagy bállal kapcsolatosan úgy, hogy az idelbál sikere is biztosítva van, sőt meg fogja haladni az eddigieket. — Értésülésünk szerint, a KSE. vezetősége két zenekart szerződött le s a műsor összeállítása is az eddigi kereteket messze túlhaladja. — Bár a KSE. vezetőségében erősen titkolóznak, mégis sikerült megtudnunk, hogy a KSE. sikerrel biztató tárgyalásokat folytat Kalmár Pál fellépése iránt, úgy, hogy az egyes sportszámok a híres énekes által leadott ének és zeneszámokkal lennének tarkítva. — A KSE. sportgárdája is munkában van. — Kedves hírként közöljük, hogy a konferanszié szerepét az annyira szívünkhez nőtt és mindnyájunk által nagyrabecsült és finom humoráról közismert dr. Elekes Béla vállalta. Persze Kiskos Antal sem marad ki a konferálásból.

Mihelyt újabb pozitívumokat tudunk, azokról idejében tájékoztatni fogjuk olvasóinkat.

Alkalmazkodjunk

a mai gazdasági helyzethez és lép-jük meg hozzáunk tartozóinkat, üzletben kevés pénzért megszerezhető legkedvesebb ajándék tár-: gyakori: ::

A legfinomabb toalette cikkek (kölni vizek stb) szép és izléses kivitelben.

Puderdobozok (Flapjack)

Legdivatosabb női és aktatáskák

Kölni víz szórók

Gyöngyök.

Társas játékok.

Fényképező gépek.

Borotva készletek, tükrök stb.

Kovács Árpádnál

Főter—Vasututca sarok.

A MOZI MŰSORA:

Január 12—15-én, szombat, vasárnap, hétfőn és kedden mindennap d. u. fél 6 és fél 9 órakor

Tarzan és pajtása

Iesz bemutatva. Az elmúlt évek egyik legnagyobb filmsikerének, Tarzan az őserdők urának a folytatása. — Fehér emberek vakmerő támadása az elefántok temetőjében, melyet Tarzan és Jone egy elefánt csorda segítségével védenek, megdönt minden eddigi izgalmas látványt.

Főszereplők: Jonny Weissmüller, Mauren Sullivan, Neil Hamilton.

Január 16—17-én, szerdán és csütörtökön este fél 9 órakor kerül bemutatásra

A tiltott dal.

Jose Majcc spanyol énekes világhírű sláger filmje, 8 nagy zenel slágerrel.

Január 19 és 21-én, szombaton és hétfőn este fél 9 órakor lesz vetítve

Valcerháboru

nagy operett, Renata Müller, Willy Fritsh és Paul Hörbingerrel. — A Marselli királygyilkosság és a berg-rádi királyi temetés bemutatása.

JÖN: Január 23-24-én, S. O. S. nagy sportfilm. Január 26—28-án a „Szívek melódija” az eddig megjelent filmek között a legszebb. A felvételek a gróf Eszterházy kastélyban vannak készítve. Eggert Mártha magyar művész nő magyarul énekel, Eszterházy grófházasszony főszereplővel.

Mindig friss Híradó és előjáték.

Igyunk egy pohár Luther-sört az EURÓPÁBAN.

Drága önnek az egészsége?

Ugy vigyázzon is rá, mert

a mai járványos időben az egészséget csakis úgy lehet megővni, ha

SZÁNTÓ-féle

jó és olcsó cipőt készíttetnek.

Sár és hócipő javításban specialista vagyok

Tipografia „MINERVA” nyomda (Targui-Săcuză 1934.